Agendapunt
voor de vergadering van het algemeen bestuur Omgevingsdienst Drenthe
7 april 2025

Datum: 20 maart 2025
Opsteller: H. Hoefsloot (procesregisseur namens deelnemers) / M. van den Berg

Stuurgroep U&H-strategie: Wethouder R. Meijer (bestuurlijk opdrachtgever), mevrouw M. Plantinga (ambtelijk opdrachtgever)

Openbaar: ja

Advies eigenarenoverleg 25 februari 2025:
Het eigenarenoverleg adviseert in te stemmen met het gevraagd besluit. Het proces van het opstellen van de U&H-strategie is zorgvuldig doorlopen.

Onderwerp	U&H strategie Drenthe 2026-2029

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de Ontwerp *U&H strategie Drenthe 2026-2029*, welke is opgesteld door de deelnemers.
2. De *U&H strategie Drenthe 2026-2029* te baseren op:
    - verbetering operationele hanteerbaarheid
    - budgetneutraliteit
    - keuzes op basis van risicogericht werken
    - implementatie in combinatie met herijking van de Drentse Maat
3. De colleges van Drenthe via de verzending van bijgesloten aanbiedingsbrief te verzoeken de Ontwerp *U&H strategie Drenthe 2026-2029* voor zienswijzen voor te leggen aan hun raden en staten.
4. Na de zienswijzenprocedure de *U&H strategie Drenthe 2026-2029* opnieuw te agenderen voor de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juli. Waarbij op voorstel van de procesorganisatie de zienswijzen worden betrokken en de strategie, al dan niet in aangepaste vorm, ter vaststelling wordt aangeboden aan de bevoegde gezagen.

Inleiding	In dit agendapunt wordt u verzocht om medewerking te verlenen aan de volgende stap in het proces van het voorbereiden en uiteindelijk vaststellen van de *U&H strategie Drenthe 2026-2029*. Alhoewel de vaststelling van de strategie een collegebevoegdheid is, is ervoor gekozen om dit voorstel via het bestuur van de omgevingsdienst te laten verlopen. Deze route is gekozen omdat: • De strategie het strategisch kader vormt voor uitvoering van de VTH-milieuwerkzaamheden. • In het bestuur alle bevoegde gezagen vertegenwoordigd zijn. • Aangehaakt kan worden bij de zienswijzeprocedure die gelijktijdig loopt voor de ontwerpbegroting.
Motivatie	*1.1 De U&H strategie Drenthe 2026-2029 vervangt tijdig de huidige strategie* De gemeenten in Drenthe en de provincie Drenthe zijn als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de adequate uitvoering van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken)

milieu. In een middels de Omgevingswet verplichte regionale strategie voor Uitvoering en Handhaving (U&H-strategie) stellen zij de ambities voor de VTH-taken vast én benoemen ze binnen welke kaders de uitvoering dient plaats te vinden. Vooruitlopend op het vervallen van de werkingstermijn van de huidige U&H strategie (2022-2026) wordt met het vaststellen van de vernieuwde strategie aan de wettelijke verplichting voldaan.

1.2 De U&H strategie Drenthe 2026-2029 is opgesteld door de deelnemers

In opdracht van de deelnemers is door adviesbureau Arena Consulting gewerkt aan de vernieuwde U&H-strategie. Dit vindt plaats in nauw overleg met de accounthouders en in afstemming met medewerkers van OD Drenthe. De aansturing van de procesorganisatie gebeurt vanuit de deelnemers. Aan de hand van een opgeleverde eerste conceptversie vond een bespreekronde plaats, onder meer met een bestuurlijke bijeenkomst en een reactietraject voor portefeuillehouders en accounthouders. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in de voorliggende U&H strategie. Uiteindelijk wordt de U&H strategie door de individuele colleges van de gemeenten en de provincie vastgesteld.

2.1 Er is voldaan aan de gewenste verbetering van de operationele hanteerbaarheid

De huidige U&H-strategie biedt in de praktijk te weinig kaders voor de deelnemers om te sturen én voor de omgevingsdienst om de VTH-taken uit te voeren. In de *U&H-strategie 2026-2029* wordt deze strategie geactualiseerd en geconcretiseerd. Een meer tactische invulling is daarvoor gerealiseerd. Het was ook nodig nog meer verbinding te leggen met lokale en regionale ambities op inhoudelijk vlak, alsmede met actuele landelijke ontwikkelingen bij alle omgevingsdiensten.

2.2 Er wordt uitgegaan van de bestaande middelen

Bij het opstellen van de *U&H-strategie 2026-2029* is als financieel kader aangehouden dat er, uitsluitend als gevolg van de inhoudelijke keuzes in dit meerjarige strategisch plan, per saldo geen financiële effecten zijn voor de regio als geheel. Opgemerkt wordt dat een 'budgetneutrale U&H-strategie' niet betekent dat kosten voor individuele deelnemers gelijk blijven. Door de meer risicogerichte aanpak kan een verschuiving optreden van inzet van (deelnemers met) beperkte milieurisico's naar (deelnemers met) grotere milieurisico's. Er kan daarnaast sprake zijn van invloed van autonome effecten als indexatie.

2.3 Keuzes worden gemaakt op basis van risicogerichte benadering

De wet schrijft niet voor hoeveel keer er ergens gecontroleerd moet worden. De U&H-strategie betreft een afweging tussen ambities en middelen. De 'budgetneutrale benadering' wordt mede ingegeven door het uitgangspunt van de huidige sobere en doelmatige uitvoering ter afdekking van de (bestuurlijke) risico's van de Drentse milieutaken. Zo trekken we bij deze vernieuwde U&H strategie de lijn door van een uitvoeringsniveau waarbij Drenthe noch het beste jongetje van de klas is (want niet passend bij de Drentse milieuopgave en daardoor onnodig duur), noch de uiterste kwaliteitsbodem cq de grenzen van de wet opzoekt (want te veel risico's en te gevoelig voor interbestuurlijk toezicht). Keuzes vinden

	in de vernieuwde strategie plaats met de aanname dat de extra inzet op bepaalde VTH-taken in balans is met de afname van inzet op andere taken. *2.4 De implementatie wordt verzorgd via herijking van de Drentse Maat.* Er hangt niet 1 op 1 een prijskaartje aan dit meerjarige strategisch plan. In het jaarprogramma van de omgevingsdienst wordt een concrete vertaling gemaakt naar producten en uren. Hiervoor wordt sinds 2016 gebruik gemaakt van kentallen en spelregels uit de zogenaamde 'Drentse Maat'. De Drentse Maat beschrijft hoe beleidskeuzes en ervaringscijfers doorwerken in jaarprogramma en begroting van de omgevingsdienst. Er vindt, gelijktijdig met de besluitvorming over de U&H strategie, in 2025 een heroriëntatie plaats van de deze Drentse Maat. Daarmee wordt een doorrekening van de vernieuwde U&H strategie naar het jaarprogramma 2026 en begroting 2027 mogelijk. *3.1 De raden en staten worden verzocht om een zienswijze in te dienen* Bij de behandeling van de eerdere strategie werd de wens vanuit raden en staten uitgesproken om bij een actualisatie intensiever betrokken te worden. Als onderdeel van deze gewenste betrokkenheid is een zienswijzeprocedure opgenomen in de besluitvorming over de U&H strategie. Dit is overigens in lijn met de zienswijze bevoegdheid die hiervoor is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Tijdens de zienswijzeprocedure over de U&H strategie wordt op verzoek door de procesorganisatie gelegenheid geboden voor nadere (ambtelijke) informatie aan raden en staten. Daarnaast zal bij de regionale zomermarkten GR kort aandacht worden besteed aan de vernieuwde U&H strategie. *3.2 De raden en staten worden betrokken in het gehele proces.* Voorafgaand aan de toen al aangekondigde zienswijzeprocedure, is op 10 december 2024 een webinar voor raads- en statenleden georganiseerd. In het webinar lag de nadruk op toelichting op VTH-milieudoelen, risico's en kwaliteit. Van de gelegenheid om daarna als individuele raads- en statenleden aan de voorkant opmerkingen mee te geven is geen gebruik gemaakt. Er bestaat de gelegenheid om in 2025 verder in gesprek te gaan met raden en staten. Dit kan in het najaar van 2025 nader ingevuld worden naar aanleiding van uitkomsten uit de zienswijzeprocedure U&H strategie, de ontwikkeling van de vernieuwde Drentse Maat en bij het opstellen van het jaarprogramma 2026. *4.1 Behandeling in het AB bevordert het proces.* Via bijgaande brief wordt de *U&H strategie Drenthe 2026-2029* aangeboden aan de colleges. Ter ondersteuning wordt ambtelijk een voorbeeld collegevoorstel aangeboden door de procesorganisatie. Hoewel het proces en de formele besluitvorming ligt bij de bevoegde gezagen, is er ten behoeve van breed draagvlak gekozen voor een route via het bestuur van de Omgevingsdienst Drenthe. Tevens is er om praktische redenen voor gekozen om de zienswijzeprocedure van de vernieuwde U&H strategie qua timing en vorm aan te laten sluiten

	bij de zienswijzeroute van de concept ontwerpbegroting 2026. Op deze manier kan de formele besluitvorming over de *U&H strategie Drenthe 2026-2029* door de bevoegde gezagen en de implementatie door de omgevingsdienst parallel plaatsvinden in het najaar van 2025.
Bijlagen	- Ontwerp *U&H strategie Drenthe 2026-2029* dd 13 februari 2025 - Aanbiedingsbrief aan de colleges
Communicatie	

Besluit:

.